

Riikka Purra ps ym.

Kirjallinen kysymys itärajan este- ja valvontalaitteista

Eduskunnan puhemiehelle

Suomi valvoo EU:n pisintä rajaa Venäjän kanssa. Laajamittaisen maahantulon riski itärajalla on kohonnut keväällä 2022 Venäjän Ukrainassa aloittaman sodan johdosta.

Kesällä eduskunnassa saatiin voimaan rajavartiolaitos uudistus, jonka nojalla turvapaikkahakemusten käsittely voidaan tarvittaessa keskittää yhteen rajanylityspaikkaan, kuten Helsinki-Vantaan lentoasemalle. Lakiesityksen mukaan itärajalla voidaan myös käyttää esteinä muun muassa aitoja, tynnyreitä, suurhiekkasäkkejä ja hiekka- ja lumivalleja.

Hallintovaliokunnalle antamassaan lausunnossa Rajavartiolaitos keväällä totesi, että se pitää perusteltuna este- ja valvontalaitteista sekä ajotiestä koostuvan rajainfrastruktuurin rakentamista osalle itärajaa perustuen riskianalyysiin. Rajainfrastruktuuri tehostaisi rajaturvallisuuden ylläpitämistä niin normaalioloissa kuin myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Kesällä voimaan tullut uusi rajavartiolaitos mahdollistaa esteiden, kuten aidan, rakentamisen muualle kuin raja-aukon reunaan, jos rajaturvallisuuden ylläpitäminen välttämättä edellyttää sitä. Mikäli nyt ei ole tultu juuri sellaiseen tilanteeseen, jossa rajaturvallisuuden ylläpitäminen edellyttää este- ja valvontalaitteiston lisäämistä itärajalle, mitä siihen tarkalleen vaaditaan? Kaakkois-Suomen rajanylityspaikkojen kautta Suomeen saapui viime viikon aikana yhteensä runsaat 38 400 Venäjän kansalaista, ja Venäjän osittaisen liikekannallepanon vuoksi on todennäköistä, että määrä vain kasvaa.

Rajavartiolaitos on esittänyt, että itärajasta tulisi aidata 10—20 prosentin osuus, ja tämä tarkoittaisi noin 130—260:tä kilometriä. Arvioiden mukaan aitaaminen maksaisi joitakin satoja miljoonia euroja. Summassa on mukana paitsi fyysinen aita myös sen tekninen valvonta ja tiejärjestelyt, joiden avulla rajavartijat voisivat puuttua nykyistä nopeammin laittomiin rajanylityksiin. Tällä hetkellä rajalla on suurimman osan matkaa vain piikkilanka-aita, joka ei estä edes villisikalau-maa tulemasta rajan yli.

Virossa itärajaa alettiin vahvistaa jo kesällä. Kritiikkiä Virossa on tullut lähinnä vain siitä, miksi rajan vahvistaminen on ollut niin hidasta. Viron itäraja on tarkoitus aidata lähes kokonaan lähivuosien aikana. Puola ryhtyi omaan raja-aitahankkeeseensa viime syksynä. Liettuaan ja Latviaan on myös rakennettu hiljattain rajaesteitä.

Este- ja valvontalaitteiden lisääminen ei yksinään tietenkään ole ratkaisu poikkeaviin rajatilanteisiin tai hybridiuhkiin, mutta hyvin tärkeä työkalu muiden joukossa.

Kirjallinen kysymys KK 491/2022 vp

Sisäministeri Krista Mikkonen kommentoi medialle eilen (26.9.2022), että hallituksen on määrä keskustella rajan aitaamisesta "lähiaikoina".

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Koska yksi keinoista lisätä maamme turvallisuutta on vahvistaa rajan infrastruktuuria, niin miksi hallitus ei ole jo kesällä lain mahdollistaessa sen aloittanut työtä itärajan vahvistamiseksi ja resursoinut tarvittavien este- ja valvontalaitteiden lisäämistä ja

millä aikataululla hallitus aikoo antaa tarvittavat resurssit, jotta este- ja valvontalaitteisto voidaan lisätä Rajavartiolaitoksen suosittelema määrä itärajalle?

Helsingissä 27.9.2022

Riikka Purra ps
Mauri Peltokangas ps
Mari Rantanen ps